

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/127

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 16. studenoga 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 54. stavka 2. Zakona o obrani ("Narodne novine", br. 73/13, 75/15, 27/16 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18 i 70/19) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. studenoga 2023. godine.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-06/15
URBROJ: 50301-29/23-23-2

Zagreb, 16. studenoga 2023.

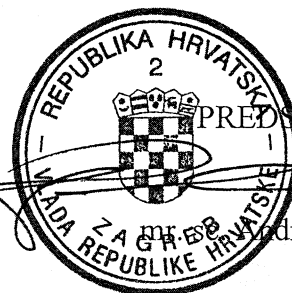
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18. i 70/19.) i članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj.

Uz Prijedlog odluke, Vlada Republike Hrvatske dostavlja i Odluku o davanju prethodne suglasnosti Predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

2
PREDSJEDNIK

Andrej Plenković

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA
REPUBLIKE HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI
OJAČANE BUDNOSTI NATO-a U REPUBLICI BUGARSKOJ

PRIJEDLOG ODLUKE O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI OJAČANE BUDNOSTI NATO-a U REPUBLICI BUGARSKOJ

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Na temelju članka 7. stavka 5. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za donošenje Odluke o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj (u daljnjem tekstu: Odluka).

II. OCJENA DOSADAŠNJEG STANJA

Oružane snage Republike Hrvatske pridonose međunarodnoj sigurnosti i stabilnosti od 1999. godine, prvo u okviru Ujedinjenih naroda, a od 2003. godine i u okviru NATO-a. Do studenoga 2023. godine 11 130 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske sudjelovalo je u različitim misijama, operacijama i aktivnostima u inozemstvu, od čega 85 % njih u okviru NATO-a.

Zbog novih sigurnosnih izazova i jačanja nestabilnosti u neposrednom okruženju NATO-a, a ponajprije zbog ruske agresije u Ukrajini, sigurnosno okruženje euroatlantskog prostora nesigurnije je nego ikada u posljednja tri desetljeća.

Članice NATO-a su još 2014. godine nakon summita u Walesu započele s implementacijom odluka kojima je pokrenut sveobuhvatan proces osnaživanja kolektivne obrane radi stvaranja novih i jačanja postojećih operativnih sposobnosti NATO-a. Taj proces uključivao je značajne promjene u NATO postavu snaga te je ujedno potaknuo dugoročnu transformaciju NATO-a kroz vojne, političke i organizacijske komponente Saveza.

Dodatno, na NATO summitu u Varšavi 2016. godine zbog novih ugroza za koje je procijenjeno da imaju dugoročna obilježja, države članice Saveza odlučile su djelovati u dva osnovna smjera. Prvi smjer bio je dodatno jačanje kolektivnog odvratanja i obrane uspostavljanjem multinacionalnih borbenih skupina NATO-a pod nazivom aktivnosti ojačane prisutnosti (*enhanced Forward Presence – eFP*) na teritoriju država članica NATO-a na sjeveroistoku Europe – Republike Poljske, Republike Litve, Republike Latvije i Republike Estonije. Drugi smjer djelovanja odnosio se na projiciranje stabilnosti izvan granica NATO-a izgradnjom institucionalne i sigurnosne arhitekture partnerskih država Saveza.

Na sastanku NATO ministara obrane u veljači 2022. u Bruxellesu utvrđeno je da se sigurnosna situacija na istoku Europe dodatno pogoršala. Tada su sve NATO članice, uključujući i Republiku Hrvatsku, jednoglasno izrazile punu podršku nastavku diplomatskih napora u nastojanjima mirnog i nenasilnog razrješenja sigurnosne situacije, kao i pravu svake države da sama odlučuje o svojim sigurnosnim aranžmanima.

Isto tako jednoglasno je izražen stav da je NATO spreman obraniti sve svoje države članice od bilo kakve prijetnje. Stoga su ministri obrane predložili daljnje jačanje savezničkog postava odvratanja i obrane kako bi se osiguralo provođenje kolektivne obrane euroatlantskog područja.

Najvidljiviji rezultat odluke bilo je uspostavljanje dodatnih NATO-ovih multinacionalnih borbenih skupina u Središnjoj i Jugoistočnoj Europi odnosno u Mađarskoj, Slovačkoj Republici, Rumunjskoj i Republici Bugarskoj pod nazivom aktivnosti ojačane budnosti (*enhanced Vigilance Activities – eVA*), a koje je NATO formalno uspostavio nakon odluke šefova država i vlada članica Saveza na NATO summitu u ožujku 2022.

Osim povećanja broja multinacionalnih borbenih skupina NATO-a s četiri na osam, NATO je nakon ruske agresije na Ukrajinu u veljači 2022. aktivirao svoje planove obrane i pokrenuo dodatno jačanje postava odvratanja i obrane. Navedeno omogućuje dodatni razmještaj kopnenih i zračnih snaga na teritoriju država članica na istoku Saveza te pomorskih snaga diljem cijelog teritorija država članica Saveza. Pokretanje planova obrane ujedno je prvi put u povijesti Saveza omogućilo raspoređivanje NATO-ovih snaga brzog odgovora (*NATO Response Force*) radi ojačavanja postava odvratanja i obrane.

Nakon aktivacije planova obrane, 40 000 pripadnika oružanih snaga država članica Saveza, uz zračne i pomorske snage, stavljeno je pod zapovjedništvo NATO-a. Ove snage, uz snage u osam multinacionalnih borbenih skupina NATO-a na teritoriju Estonije pod vodstvom Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, na teritoriju Republike Latvije pod vodstvom Kanade, na teritoriju Republike Litve pod vodstvom Savezne Republike Njemačke, na teritoriju Republike Poljske pod vodstvom Sjedinjenih Američkih Država, na teritoriju Slovačke Republike pod vodstvom Češke Republike, na teritoriju Mađarske pod vodstvom Mađarske, na teritoriju Rumunjske pod vodstvom Francuske Republike i na teritoriju Republike Bugarske pod vodstvom Talijanske Republike čine okosnicu novog savezničkog postava odvratanja i obrane.

Od 2017. do 2023. godine u NATO aktivnostima multinacionalnih borbenih skupina u Republici Poljskoj, Republici Litvi i Mađarskoj sudjelovalo je 1 540 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

III. RAZLOZI I CILJEVI DONOŠENJA ODLUKE

Na NATO summitu u Madridu u lipnju 2022. šefovi država i vlada članica Saveza dogovorili su se o potrebi temeljitog zaokreta u pogledu jasnog iskaza ojačanog postava odvratanja i obrane kako bi se nedvosmisleno pokazala spremnost obrane teritorija država članica Saveza. S tim u vezi nadograđeni su postojeći planovi obrane Saveza te je još više snaga stavljeno na povišeni stupanj spremnosti kako bi bile u mogućnosti u što kraćem roku obraniti najugroženije saveznice.

Osim toga, na madridskom summitu je dogovoreno da će se postupno na teritorij istočnih država članica Saveza predpozicionirati još veći broj savezničkih snaga, zaliha streljiva i ostale opreme te je usvojen i novi NATO-ov Strateški koncept u kojemu je Ruska Federacija definirana kao najznačajnija izravna prijetnja za savezničku sigurnost u euroatlantskom području.

Cjeloviti prihvaćeni set svih novih mjera koje su od tada u različitim stupnjevima implementacije predstavlja najveći preobražaj kolektivne obrane i odvratanja Saveza od doba hladnog rata.

Republika Hrvatska 2022. godine podržala je stvaranje novih multinacionalnih borbenih skupina NATO-a u okviru aktivnosti ojačane budnosti NATO-a, uz prethodno postojeće multinacionalne borbene skupine u okviru aktivnosti ojačane prednje prisutnosti NATO-a, koje je podržala još 2016. godine.

S tim u vezi Ministarstvo obrane koje uključuje i Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske, je provelo raščlambu mogućnosti sudjelovanja Republike Hrvatske u aktivnostima multinacionalnih borbenih skupina NATO-a te je predložilo angažman do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a pod vodstvom Talijanske Republike u Republici Bugarskoj.

Oružane snage Republike Hrvatske sudjelovanjem u ovoj aktivnosti NATO-a dodatno će razviti svoje sposobnosti, povećati razinu interoperabilnosti sa snagama drugih država članica te izravno pridonijeti jačanju odvratanja i kolektivne obrane NATO-a. Republika Hrvatska tako potvrđuje svoju predanost u implementaciji savezničkih odluka te nastavlja graditi međunarodnu vjerodostojnost te politički i vojni kredibilitet u okviru Saveza.

Slijedom navedenoga, predlaže se sudjelovanje Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a pod vodstvom Talijanske Republike, s mogućnošću upućivanja do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Republiku Bugarsku u 2024. godini, uz mogućnost rotacije.

IV. POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA

Potrebna sredstva za 2024. godinu planirana su pri izradi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcija za 2025. i 2026. godinu, u okviru limita koji su Ministarstvu obrane dodijeljeni Odlukom o proračunskom okviru za razdoblje 2024. – 2026. godine. Provedba ove Odluke neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Na temelju članka 54. stavka 2. Zakona o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18. i 70/19.), na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatski sabor na sjednici _____ 2023. donio je

ODLUKU

O SUDJELOVANJU ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE U SKLOPU AKTIVNOSTI OJAČANE BUDNOSTI NATO-a U REPUBLICI BUGARSKOJ

I.

U sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a, o okviru borbene skupine pod vodstvom Talijanske Republike, u Republiku Bugarsku u 2024. godini upućuje se do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

II.

Izvješće o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti iz točke I. ove Odluke bit će dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR

Predsjednik Hrvatskoga sabora
Gordan Jandroković

O B R A Z L O Ž E N J E

Točkom I. određuje se da Hrvatski sabor donosi Odluku o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u Republici Bugarskoj. Pravni temelj za donošenje Odluke Hrvatskoga sabora je članak 7. stavak 5. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da Oružane snage Republike Hrvatske mogu prijeći njezine granice ili djelovati preko njezinih granica na temelju Odluke Hrvatskoga sabora, koju predlaže Vlada Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Predsjednika Republike Hrvatske. Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18. i 70/19.) u članku 54. stavku 2. na istovjetan način uređuje ovo područje. U sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u okviru borbene skupine pod vodstvom Talijanske Republike, u Republiku Bugarsku u 2024. upućuje se do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, uz mogućnost rotacije.

Točkom II. utvrđuje se da će izvješće o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u aktivnosti iz točke I. ove Odluke biti dio Godišnjeg izvješća o obrani koje Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskome saboru.

Točkom III. određuje se stupanje na snagu ove Odluke.

Republika Hrvatska
Predsjednik

Na temelju članka 7. stavka 5. i članka 100. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 05/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te članka 54. stavka 2. u svezi s člankom 3. stavka 1. točkom 12. Zakona o obrani („Narodne novine“ broj 73/13., 75/15., 27/16., 110/17. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 30/18. i 70/19.), donosim

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti

I.

Ovom Odlukom dajem prethodnu suglasnost za donošenje Odluke Hrvatskoga sabora o sudjelovanju Oružanih snaga Republike Hrvatske u sklopu aktivnosti ojačane budnosti NATO-a u okviru borbene skupine pod vodstvom Talijanske Republike u Republici Bugarskoj u 2024. do deset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske uz mogućnost rotacije, u tekstu koji je priložen dopisu ministra obrane KLASA: 804-07/23-01/1 URBROJ: 512-01-23-33 od 8. rujna 2023. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 800-02/23-03/06
URBROJ: 71-03-01/2-23-02

Zagreb, 12. rujna 2023.

